

Na temelju članka 27. stavka 1. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (Narodne novine 155/02, 47/20, 80/10 i 93/11) i članka 17. Statuta Vijeća srpske nacionalne manjine Karlovačke Županije (Glasnik Karlovačke Županije /), Vijeće srpske nacionalne manjine Karlovačke Županije na 15. sjednici održanoj 19. 10. 2022. godine, donosi

PROGRAM RADA VIJEĆA SRPSKE NACIONALNE MANJINE KARLOVAČKE ŽUPANIJE ZA 2023. GODINU

UVOD

U svrhu sudjelovanja srpske nacionalne manjine u javnom životu Karlovačke Županije, a sve u cilju zaštite interesa i pitanja vezanih uz ostvarivanje prava i sloboda srpske nacionalne manjine, ovim Programom rada Vijeća srpske nacionalne manjine Karlovačke Županije (u daljnjem tekstu: Program) Vijeće srpske nacionalne manjine Karlovačke Županije (u daljnjem tekstu: Vijeće) određuje programske aktivnosti sa slijedećim ciljevima:

- ostvarivanje zakonom definiranih političkih, manjinskih, ekonomskih, socijalnih, vjerskih i drugih prava,
- očuvanje identiteta, jezika, kulture i tradicije Srba u Karlovačkoj Županiji i Republici Hrvatskoj,
- razvoj međunarodne suradnje i suradnje sa matičnom državom Republikom Srbijom u ekonomskom, socijalnom i političkom pogledu,
- razvoj međunacionalne i međureligijske tolerancije.

Izrada ovog Programa temelji se na iskazanim potrebama i interesima srpske nacionalne manjine na području Karlovačke Županije, a u njemu se nastojalo obuhvatiti sva područja od iznimne važnosti za razvoj i djelovanje srpske Zajednice.

Program se sastoji od pet aktivnosti:

1. Djelovanje Vijeća srpske nacionalne manjine,
2. Savjetovanje i informiranje,
3. Razvoj i statutarna prava Zajednice,
4. Obrazovanje, kultura i sport,
5. Suradnja u zemlji i okruženju.

1. DJELOVANJE VIJEĆA SRPSKE NACIONALNE MANJINE

Karlovačka Županija u svojem budžetu osigurava sredstva za rad i djelovanje Vijeća, uključujući i sredstva za obavljanje administrativnih poslova.

Kroz ovu aktivnost financiraju se rashodi za plaću Tajnice Vijeća, materijalna prava zaposlenih, ostali materijalni i financijski rashodi Vijeća; stručna usavršavanja vijećnika o njihovom mjestu i ulozi u organima manjinske samouprave, rashodi za materijal i energiju, rashodi za usluge, računovodstvene usluge, naknade za rad vijećnika, usluge platnog prometa i sl.

2. SAVJETOVANJE I INFORMIRANJE

U planu je da Vijeće nastavi sa dosadašnjom praksom pružanja savjetodavne pomoći, informiranjem pripadnika srpske zajednice o njihovim pravima, te ostvarivanjem direktnih kontakata s nadležnim državnim institucijama.

Karakteristični problemi srpske Zajednice na našem području još uvijek su: stambeno zbrinjavanje povratnika, statusna pitanja, sigurnosna pitanja, diskriminacija kod zapošljavanja i dr.

I tokom 2023. godine u planu je održavanje radionica, savjetovanja i tribina: Vijeće će nastaviti pomagati pružati besplatnu pravnu pomoć, savjetovanja po pitanju mjera ruralnog razvoja, odnosno po pitanju projekata i mjera Ministarstava RH i EU fondova.

U planu je i organizacija tribina o značajnim ličnostima i događajima sa našeg područja, te tribina s težištem na društveno-političke teme bitne za život Srba u RH.

Informiranje javnosti provoditi će se putem sredstava javnih informiranja, oglasnih ploča, internet stranica, te putem tjedne i mjesečne štampe (Novosti, Izvora ZVO, Prosvjete i dr.). Vijeće će i dalje raditi na ideji pokretanja manjinskih emisija na lokalnim radio i TV medijima (kao npr. „Iver“, „Manjinski forum“ i sl.).

3. RAZVOJ I STATUTARNA PRAVA ZAJEDNICE

U okviru ove aktivnosti i dalje će se inzistirati na doslovnoj primjeni Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina po pitanju jezika, pisma, obilježja, prosvjete i obrazovanja, te razmjernoj zastupljenosti u svim oblicima.

Pružati će se podrška u radu postojećim gradskim i općinskim Vijećima srpske nacionalne manjine na području Karlovačke Županije.

U 2023. godini su na državnoj razini redovni izbori za manjinsku samoupravu, te bi Vijeće na tom planu blagovremeno i u suradnji s našom Koordinacijom na državnom nivou trebalo aktivno sudjelovati u animiranju i educiranju pripadnika naše Zajednice o značaju i ulozi Vijeća i Predstavnik u sistemu manjinske samouprave.

Vijeće će biti u kontaktu s pripadnicima srpske Zajednice u gradovima Ozlju i Dugoj Resi i Općinama Josipdol i Lasinja, te će izvidjeti mogućnost formiranja kandidacijskih lista za Vijeća ili Predstavnik kako bi Srbi i na tim područjima bili zastupljeni u organima manjinske samouprave i ostvarivali prava iz Ustavnog Zakona o pravima nacionalnih manjina.

U planu je predlagati Koordinaciji SNV-a RH projekte, manifestacije i aktivnosti u svrhu razvoja srpske Zajednice na našem području.

Vijeće će pratiti ulaganja i utrošak sredstava u infrastrukturu i ruralni razvoj na područjima nastanjena Srbima.

Ideja je da se uz suradnju sa gradskim i općinskim Vijećima pokrene popis ljudskih i materijalnih gubitaka srpske Zajednice u proteklom ratu.

Provoditi će se monitoring antisrpskog „govora mržnje“ i šovinističkih ispada, čije će eventualne pojave Vijeće prezentirati javnosti i arhivirati moguće primjere, mjesta i oblike pojavljivanja, te osmisliti metode suprostavljanja istima.

4. OBRAZOVANJE, KULTURA I SPORT

U svrhu razvoja obrazovanja na srpskom jeziku i pismu Vijeće će nadzirati provođenje dodatne nastave njegovanja srpskog jezika i pisma po modelu C u osnovnim školama.

I dalje će raditi na inicijativi da pojedine obrazovne ustanove dobiju imena uglednih i zaslužnih Srba.

Vijeće će nastaviti sa obilježavanjem značajnih datuma i događaja iz povijesti srpskog naroda sa područja Karlovačke Županije. Obilježiti će se:

- vjerski praznici (Božić, Pravoslavna Nova Godina, Savindan, Vaskrs, Krsna Slava Vijeća),

- NOB i antifašizam (iniciranje formiranja „Memorijalnog Centra Petrova Gora“ u Vojniću, zajedno sa Antifašistima i VSNM u Vrginmostu, Vojniću i Krnjaku, komemoracije u G. Trebinji, Kolariću, Veljunu, Sadilovcu, Ivanović Jarku, Mehinom stanju, Perjasici, Drežnici, Prkosu, proboj obruča na Petrovoj Gori, obilježavanje godišnjice zasjedanja ZAVNOH-a u Plaškom)

- komemoracije za žrtve srpskog naroda na našem području, obilježavanjem stradanja srpskog naroda u ratu 1991. – 1995. godine.

Vijeće će u granicama svojih mogućnosti pomoći obnovu spomenika antifašizma (Petrova Gora, Partizanska bolnica) i obilježavanju godišnjica značajnih ličnosti iz srpske povijesti s našeg područja (Vladimir Matijević, Gojko Nikoliš, Sava Mrkalj, Nikola Tesla i dr.). Uz pomoć SNV-Nacionalne koordinacije izvidjeti mogućnost za obnovu nekoliko očuvanih starih drvenih obilježja – krstača na pravoslavnim grobljima.

Vijeće će se aktivno uključiti u zaštitu spomeničke i kulturne baštine Srba u Karlovačkoj Županiji u suradnji s Savezom udruženja Antifašista Karlovačke Županije.

U planu je u idućoj godini pružiti financijsku podršku nabavi i izdavanju publikacija s tematikom od značaja za srpsku zajednicu.

Ideja je pokrenuti kulturnu manifestaciju „Dani manjinske kulture Karlovačke županije“ zajedno sa predstavnicima ostalih nacionalnih manjina u Karlovačkoj Županiji (Bošnjaci, Albanci, Slovenci), te biti partner pri eventualnom pokretanju manifestacije „Dani Save Mrkalja“ u Sjeničaju.

U planu je tokom 2023. godine. nastaviti sa organiziranjem i sufinanciranjem tematskih izleta radi obilaska povijesnih, kulturnih i vjerskih znamenitosti Srba u RH i regionu.

Vijeće se pružati podršku i pomoć nadarenim i uspješnim učenicima i sportašima slabijeg imovinskog stanja, u vidu kupnje opreme i literature.

5. SURADNJA U ZEMLJI I OKRUŽENJU

Kao član Nacionalne koordinacije Vijeća srpske nacionalne manjine u RH - SNV-a, Vijeće će provoditi snažnu i čvrstu programsku suradnju između Vijeća i Koordinacije.

- surađivati će s nadležnim državnim tijelima i tijelima jedinica lokalne i regionalne samouprave po pitanjima poboljšanja položaja pripadnika srpske Zajednice.

- produbiti će suradnju sa svim Pododborima SKD „Prosvjeta“ na području Županije zajedničkim osmišljavanjem i realizacijom programa na području kulture i obrazovanja.

- ostvarivat će suradnju s SPD „Privrednikom“ kroz pomoć u školovanju đaka slabijeg imovnog stanja (Fond Vladimir Matijević).

- nastaviti će suradnju s Generalnim konzulatom Republike Srbije u Rijeci i Ambasadom u Zagrebu radi institucionalnog jačanja Zajednice, razmjene kulturnih i ostalih aktivnosti između Matice i naše Zajednice.
- nastaviti će suradnju sa SPC, odnosno Eparhijom Gornjokarlovačkom radi provođenja vjerskih, kulturnih i tradicijskih aktivnosti naše Zajednice.
- nastaviti će suradnju sa organizacijama civilnog društva, međunarodnim organizacijama, te Gradskim i Općinskim Vijećima srpske i drugih nacionalnih manjina.

S naše strane treba raditi na tome da Vijeće bude partner u projektima sa SPD „Privrednik“, SKD „Prosvjeta“, SNV-om i drugim organizacijama, koji će se provoditi na našem području, a odnose se na unaprjeđenje ekonomskog, kulturnog i socijalnog položaja pripadnika naše Zajednice.

Vijeće će se povezivati sa izabranim predstavnicima vlasti iz redova srpske Zajednice na nivou Županije, Općina i Gradova te u tom smislu tražiti brže rješavanje problema s kojima su još uvijek opterećeni Srbi povratnici, kao i ostali pripadnici naše Zajednice.

U suradnji sa Osnovnim školama i Karlovačkom Županijom osigurati zastupljenost Srba u školskim Odborima pojedinih škola proporcionalno broju učenika Srba.

Realizacija gore navedenih aktivnosti traži jači angažman svakog vijećnika, kako na svom terenu tako i u Odborima Vijeća. Potrebno je povezivanje vijećnika Županijskog Vijeća s Gradskim i Općinskim Vijećima prema terenskoj pripadnosti.

Vijeće planira održavanje najmanje 4 sjednice Vijeća godišnje, što je zakonski predviđeno Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, te redovne sastanke Predsjedništva Vijeća, kao i Odbora.

PREDSJEDNIK VSNM KŽ:

 Ilija Matijević

